

I

(Zakonodajni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2020/1828 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. novembra 2020

o zastopniških tožbah za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov in razveljavitvi Direktive 2009/22/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z globalizacijo in digitalizacijo so številni potrošniki še toliko bolj izpostavljeni tveganju, da bi bili oškodovani zaradi iste nezakonite prakse. Kršitve prava Unije lahko povzročijo škodo potrošnikom. Brez učinkovitih sredstev, s katerimi bi dosegli prenehanje nezakonitih praks in povrnitev škode potrošnikom, je zaupanje potrošnikov v notranji trg zmanjšano.
- (2) Izostanek učinkovitih sredstev za izvrševanje prava Unije o varstvu potrošnikov bi lahko privedel tudi do izkrivljanja poštene konkurence med trgovci, ki kršijo pravila, in trgovci, ki jih spoštujejo, ne glede na to, ali poslujejo notranje ali čezmejno. Takšna izkrivljanja lahko ovirajo nemoteno delovanje notranjega trga.
- (3) V skladu s členom 26(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) notranji trg zajema območje brez notranjih meja, na katerem je zagotovljen prosti pretok blaga in storitev. Notranji trg bi moral potrošnikom prinašati dodano vrednost v obliki boljše kakovosti, večje raznovrstnosti, razumnih cen in visokih varnostnih standardov za blago in storitve, s čimer prispeva k visoki ravni varstva potrošnikov.
- (4) Člen 169(1) in točka (a) člena 169(2) PDEU določata, da Unija prispeva k doseganju visoke ravni varstva potrošnikov z ukrepi, sprejetimi na podlagi člena 114 PDEU. V členu 38 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) je določeno, da politike Unije zagotavljajo visoko raven varstva potrošnikov.

⁽¹⁾ UL C 440, 6.12.2018, str. 66.

⁽²⁾ UL C 461, 21.12.2018, str. 232.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 26. marca 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 4. novembra 2020 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 24. novembra 2020 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

- (5) Z Direktivo 2009/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*) so kvalificirani subjekti dobili možnost vlaganja zastopniških tožb, katerih primarni namen je doseči prenehanje ali prepoved kršitev prava Unije, ki škodijo kolektivnim interesom potrošnikov. Vendar navedena direktiva ni v zadostni meri rešila izzivov v zvezi z izvrševanjem potrošniškega prava. Za boljše odvracanje od nezakonitih praks in za zmanjšanje škode za potrošnike je na čedalje bolj globaliziranem in digitaliziranem trgu treba okrepiti postopkovne mehanizme varstva kolektivnih interesov potrošnikov tako, da bo zajemal tako opustitvene ukrepe kot ukrepe za povrnitev škode. Glede na številne potrebne spremembe je primerno, da se Direktiva 2009/22/ES razveljavi in nadomesti s to direktivo.
- (6) Postopkovni mehanizmi za zastopniške tožbe, tako za opustitvene ukrepe kot ukrepe za povrnitev škode, so po Uniji različni in nudijo različne ravni varstva potrošnikov. Poleg tega nekatere države članice trenutno nimajo postopkovnih mehanizmov za kolektivne tožbe za ukrepe za povrnitev škode. To stanje zmanjšuje zaupanje potrošnikov in podjetij v notranji trg ter njihovo sposobnost poslovanja na notranjem trgu. Izkrivlja konkurenco in ovira uspešno izvrševanje prava Unije na področju varstva potrošnikov.
- (7) Namen te direktive je zagotoviti, da je potrošnikom v vseh državah članicah na voljo, tako na nacionalni ravni kot na ravni Unije, vsaj en učinkovit in uspešen postopkovni mehanizem za zastopniške tožbe za opustitvene ukrepe in ukrepe za povrnitev škode. Imeti na voljo vsaj en takšen postopkovni mehanizem za zastopniške tožbe bi povečalo zaupanje potrošnikov, jih opolnomočilo, da uveljavljajo svoje pravice, prispevalo k bolj poštenim konkurenci in ustvarilo enake konkurenčne pogoje za trgovce, ki poslujejo na notranjem trgu.
- (8) Namen te direktive je prispevati k delovanju notranjega trga in doseganju visoke ravni varstva potrošnikov, in sicer z uvedbo možnosti za kvalificirane subjekte, ki zastopajo kolektivne interese potrošnikov, da proti trgovcem, ki kršijo določbe prava Unije, vložijo zastopniške tožbe tako za opustitvene ukrepe kot za ukrepe za povrnitev škode. Ti kvalificirani subjekti bi morali imeti možnost, da zahtevajo ustavitev ali prepoved takšnih kršitev in da zahtevajo povrnitev škode če je to primerno in predvideno v pravu Unije ali nacionalnem pravu, kot so odškodnina, popravilo ali znižanje kupnine.
- (9) Zastopniška tožba bi morala nuditi uspešen in učinkovit način varstva kolektivnih interesov potrošnikov. Kvalificiranemu subjektu bi morala omogočati, da ukrepajo z namenom zagotoviti, da so trgovci usklajeni z ustreznimi določbami prava Unije in da premostijo ovire, s katerimi se potrošniki soočajo pri posamičnih tožbah, kot so ovire povezane z negotovostjo glede njihovih pravic in razpoložljivostjo postopkovnih mehanizmov, s psihološkim oklevanjem pred ukrepanjem in negativnim razmerjem med pričakovanimi stroški glede na koristi posamične tožbe.
- (10) Pomembno je, da se zagotovi potrebno ravnovesje med izboljšanjem dostopa potrošnikov do sodnega varstva in zagotavljanjem primernih zaščitnih ukrepov za trgovce pred zlorabami pravnih postopkov, ki bi neupravičeno ovirali zmožnost podjetij, da poslujejo na notranjem trgu. Da bi preprečili zlorabe zastopniških tožb, bi se bilo treba izogibati dodelitvi kaznovanih odškodnin, in določiti pravila o nekaterih postopkovnih vidikih, na primer o imenovanju in financiranju kvalificiranih subjektov.
- (11) Ta direktiva ne bi smela nadomestiti obstoječih nacionalnih postopkovnih mehanizmov za varstvo kolektivnih ali individualnih interesov potrošnikov. Državam članicam prepušča, da ob upoštevanju svojih pravnih tradicij same presodijo, ali naj postopkovni mehanizem za zastopniške tožbe, kot je določen v tej direktivi, zastavijo kot del obstoječega ali bodočega postopkovnega mehanizma za kolektivne opustitvene ukrepe ali ukrepe za povrnitev škode ali kot ločen postopkovni mehanizem, če je vsaj en nacionalni postopkovni mehanizem za zastopniške tožbe skladen s to direktivo. Ta direktiva na primer državam članicam ne bi smela preprečevati sprejetja zakonodaje v zvezi s tožbami za ugotovitveno odločbo s strani sodišča ali upravnih organov, kljub temu da sama ne določa pravil za takšne tožbe. Če bi na nacionalni ravni poleg postopkovnega mehanizma, ki ga zahteva ta direktiva, obstajali drugi postopkovni mehanizmi, bi kvalificirani subjekt lahko imel možnost izbrati, kateri postopkovni mehanizem bo uporabil.
- (12) V skladu z načelom postopkovne avtonomije ta direktiva ne bi smela vsebovati določb o vseh vidikih postopkov v zvezi z zastopniškimi tožbami. Zato pravila, na primer o dopustnosti, dokazih ali pritožbenih pravnih sredstvih, ki se uporabljajo za zastopniške tožbe, določijo države članice. Države članice same bi na primer morale odločiti, kako podobni morajo biti posamezni zahtevki ali najmanj koliko potrošnikov mora zadevati zastopniška tožba za ukrepe za povrnitev škode, da je zadevo mogoče dopustiti v obravnavo kot zastopniško tožbo. Takšna nacionalna pravila ne bi smela ovirati učinkovitega delovanja postopkovnega mehanizma za zastopniške tožbe, določene v tej

(*) Direktiva 2009/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o opustitvenih tožbah zaradi varstva interesov potrošnikov (UL L 110, 1.5.2009, str. 30).

direktivi. V skladu z načelom nediskriminacije se zahteve glede dopustnosti, ki se uporabljajo za specifične čezmejne zastopniške tožbe, ne bi smele razlikovati od tistih, ki se uporabljajo za specifične notranje zastopniške tožbe. Odločitev, da se zastopniško tožbo zavrže kot nedopustno ne bi smela vplivati na pravice potrošnikov, ki jih zadeva zastopniška tožba.

- (13) Iz področja uporabe te direktive bi morali biti razvidni zadnji trendi na področju varstva potrošnikov. Ker potrošniki zdaj delujejo na širšem in čedalje bolj digitaliziranem trgu, bi morala ta direktiva zaradi doseganja visoke stopnje varstva potrošnikov ob splošnem potrošniškem pravu zajemati tudi področja, kot so varstvo podatkov, finančne storitve, potovanja in turizem, energija in telekomunikacije. Ker se povpraševanje potrošnikov po finančnih in investicijskih storitvah povečuje, je zlasti pomembno izboljšati izvrševanje potrošniškega prava na navedenih področjih. Potrošniški trg se spreminja tudi na področju digitalnih storitev, tako da je učinkovitejše izvrševanje potrošniškega prava, vključno z varstvom podatkov, še nujnejše.
- (14) Ta direktiva bi morala zajemati kršitve določb prava Unije iz Priloge I, kolikor te določbe varujejo interese potrošnikov, ne glede na to, ali se omenjajo kot potrošniki ali potniki, uporabniki, stranke, mali vlagatelji, neprofesionalne stranke, posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, ali kaj drugega. Vendar pa bi morala ta direktiva varovati samo interese fizičnih oseb, ki so bile ali so lahko oškodovane zaradi teh kršitev, če se na podlagi te direktive te osebe štejejo za potrošnike. Kršitve, ki škodijo fizičnim osebam, ki štejejo za trgovce, na podlagi te direktive, ne bi smele biti zajete v njej.
- (15) Ta direktiva ne bi smela posegati v pravne akte iz Priloge I in se zato z njo ne bi smele spreminjati ali širiti v teh pravnih aktih določene opredelitve ali nadomestiti kateri koli mehanizem izvrševanja, ki ga navedeni pravni akti morda določajo. Mehanizmi izvrševanja, določeni v Uredbi (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ ali izhajajoči iz nje, bi se na primer še vedno lahko uporabljali za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, kadar je to primerno.
- (16) Da ne bi bilo dvoma, bi bilo treba področje uporabe te direktive določiti čim bolj natančno v Prilogi I. Kadar pravni akti iz Priloge I vsebujejo določbe, ki se ne nanašajo na varstvo potrošnikov, bi se Priloga I morala sklicevati na specifične določbe, ki varujejo interese potrošnikov. Vendar zaradi strukture nekaterih pravnih aktov taka sklicevanja niso vedno izvedljiva, zlasti na področju finančnih storitev, vključno s področjem investicijskih storitev.
- (17) Za zagotovitev ustreznega odziva na kršitve prava Unije, katerega oblika in obseg se hitro spreminjata, bi bilo treba vsakič, ko se sprejme nov akt Unije, ki je relevanten za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, presoditi, ali bi bilo treba spremeniti Prilogo I, da se v področje uporabe Direktive uvrsti tudi zadevni novi akt Unije.
- (18) Države članice bi morale biti še naprej pristojne uporabljati določbe te direktive na področjih, ki ne spadajo v njeno področje uporabe. Države članice bi morale na primer imeti možnost ohraniti ali uvesti nacionalno zakonodajo, ki bi ustrezala določbam te direktive v zvezi s spori, ki ne spadajo v področje uporabe Priloge I.
- (19) Tako sodni postopki kot upravni postopki bi lahko uspešno in učinkovito služili varstvu kolektivnih interesov potrošnikov, zato je državam članicam prepuščena odločitev, ali naj bo zastopniške tožbe mogoče vložiti v okviru sodnih postopkov ali upravnih postopkov oziroma obeh, odvisno od ustreznega pravnega področja ali gospodarskega sektorja. To ne bi smelo posegati v pravico do učinkovitega pravnega sredstva v skladu s členom 47 Listine, v skladu s katerim države članice zagotovijo, da imajo potrošniki in trgovci pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem zoper vse upravne odločbe, sprejete na podlagi nacionalnih določb, s katerimi se prenaša ta direktiva. To bi moralo vključevati tudi možnost, da stranke tožbe pridobijo odločbo o začasnem zadržanju izvrševanja sporne odločbe v skladu z nacionalnim pravom.

⁽³⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

- (20) Izhajajoč iz Direktive 2009/22/ES bi morala ta direktiva urejati tako notranje kot čezmejne kršitve, zlasti kadar potrošniki, prizadeti zaradi kršitve, prebivajo v državi članici, ki ni država članica sedeža trgovca, ki je kršil pravila. Urejati bi morala tudi kršitve, ki so prenehale pred začetkom ali koncem zastopniške tožbe, saj bo morda še vedno treba preprečiti ponovitev prakse z njeno prepovedjo, ugotoviti, da je določena praksa pomenila kršitev ali potrošnikom olajšati povrnitev škode.
- (21) Ta direktiva ne bi smela vplivati na uporabo pravil mednarodnega zasebnega prava glede pristojnosti, priznavanja in izvrševanja sodnih odločb ali prava, ki se uporablja, niti takih pravil ne bi smela uvajati. Za postopkovne ukrepe za zastopniške tožbe, ki jih določa ta direktiva, bi se morali uporabljati obstoječi instrumenti prava Unije. Za postopkovne ukrepe za zastopniške tožbe, ki jih določa ta direktiva, bi se morale uporabljati predvsem Uredba (ES) št. 864/2007 ⁽⁶⁾, Uredba (ES) št. 593/2008 ⁽⁷⁾ in Uredba (EU) št. 1215/2012 ⁽⁸⁾ Evropskega parlamenta in Sveta.
- (22) Upoštevat bi bilo treba, da Uredba (EU) št. 1215/2012 ne ureja pristojnosti upravnih organov niti priznavanja ali izvrševanja odločb s strani teh organov. Ta vprašanja bi bilo treba prepustiti nacionalnemu pravu.
- (23) Kvalificirani subjekt bi lahko za vsak primer posebej v skladu s pravili o mednarodnem zasebnem pravu vložil zastopniško tožbo v državi članici, ki ga je imenovala, pa tudi v drugi državi članici. V tej direktivi bi morali izhajajoč iz Direktive 2009/22/ES razlikovati med tema dvema tipoma zastopniških tožb. Kadar kvalificirani subjekt vloži zastopniško tožbo v državi članici, ki ni država članica, ki ga je imenovala, bi bilo treba to zastopniško tožbo obravnavati kot čezmejno. Kadar kvalificirani subjekt vloži zastopniško tožbo v državi članici, ki ga je imenovala, bi bilo treba to zastopniško tožbo obravnavati kot notranjo zastopniško tožbo, tudi tedaj, ko je zastopniška tožba vložena proti trgovcu s sedežem v drugi državi članici in celo ko so v okviru te zastopniške tožbe zastopani potrošniki iz več držav članic. Pri določanju tipa zastopniške tožbe bi moralo biti odločilno, v kateri državi članici je vložena. Iz tega razloga notranja zastopniška tožba med postopkom ne bi smela postati čezmejna zastopniška tožba oziroma obratno.
- (24) Zlasti potrošniške organizacije bi morale imeti dejavno vlogo pri zagotavljanju skladnosti z ustreznimi določbami prava Unije. Morale bi imeti možnost, da zaprosijo za status kvalificiranega subjekta v skladu z nacionalnim pravom. Odvisno od nacionalnih pravnih tradicij bi lahko z vlaganjem zastopniških tožb, ki jih določa ta direktiva, dejavno vlogo pri zagotavljanju skladnosti z ustreznimi določbami prava Unije imeli tudi javni organi.
- (25) Kvalificirani subjekti bi morali za namene čezmejnih zastopniških tožb izpolnjevati enaka merila za imenovanje po vsej Uniji. Predvsem bi morale biti pravne osebe, ustrezno ustanovljene v skladu z nacionalnim pravom države članice, ki jih je imenovala, ter z določeno stopnjo stalnosti in določeno stopnjo javne dejavnosti ter neprofitnim značajem, in imeti skladno s svojim ustanovnim namenom legitimen interes za varstvo interesov potrošnikov, kot je določeno v pravu Unije. Kvalificirani subjekti ne bi smeli biti v insolvenčnem postopku ali razglašeni za insolventne. Morali bi biti neodvisni in ne bi smeli biti pod vplivom oseb, ki niso potrošniki in imajo ekonomski interes za vložitev morebitne zastopniške tožbe, predvsem trgovcev ali hedge skladov, tudi v primeru financiranja s strani tretjih oseb. Kvalificirani subjekti bi morali v ta namen imeti vzpostavljene postopke, ki bi preprečevali tako vplivanje, pa tudi nasprotje med lastnimi interesi, interesi njihovih ponudnikov financiranja ter interesi potrošnikov. Morali bi javno in prek vseh ustreznih sredstev, zlasti na svojih spletnih mestih, objavljati informacije v enostavnem in razumljivem jeziku, ki bi dokazovale, da izpolnjujejo merila za imenovanje kot kvalificirani subjekti, ter splošne informacije o virih svojega financiranja na splošno, svoji organizacijski in upravni strukturi, strukturi članstva, ustanovnem namenu in dejavnostih.

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (Rim II) (UL L 199, 31.7.2007, str. 40).

⁽⁷⁾ Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I) (UL L 177, 4.7.2008, str. 6).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 351, 20.12.2012, str. 1).

- (26) Države članice bi morale imeti možnost, da v skladu z nacionalnim pravom prosto določajo merila za imenovanje kvalificiranih subjektov za namene notranjih zastopniških tožb. Vendar bi morale države članice prav tako imeti tudi možnost, da merila za imenovanje kvalificiranih subjektov za namene čezmejnih zastopniških tožb iz te direktive, uporabijo za kvalificirane subjekte, imenovane samo za namene notranjih zastopniških tožb.
- (27) Nobeno merilo, ki se uporablja za imenovanje kvalificiranih subjektov pri notranjih ali čezmejnih zastopniških tožbah, ne bi smelo ovirati učinkovitega delovanja zastopniških tožb, kot jih določa ta direktiva.
- (28) Države članice bi morale imeti možnost, da za namen vlaganja zastopniških tožb, kvalificirane subjekte imenujejo vnaprej. Ta direktiva ne bi smela spodbujati držav članic, da uvedejo možnost za *ad hoc* imenovanje kvalificiranih subjektov. Vendar bi države članice kvalificirane subjekte za namene notranjih zastopniških tožb prav tako ali namesto tega lahko imenovala tudi *ad hoc* za posamezno konkretno notranjo zastopniško tožbo. Takšno imenovanje bi lahko opravilo sodišče ali upravni organ, ki je začelo postopek, tudi s priznavanjem, kjer je to primerno. Vendar so za namene čezmejnih zastopniških tožb potrebni skupni zaščitni ukrepi. Zato kvalificiranemu subjektu, imenovanemu *ad hoc*, ne bi smelo biti dopuščeno vlagati čezmejnih zastopniških tožb.
- (29) Država članica, ki je imenovala kvalificirani subjekt, bi morala zagotoviti, da subjekt izpolnjuje merila za imenovanje kot kvalificirani subjekt za namene čezmejnih zastopniških tožb, bi morala oceniti ali kvalificirani subjekt še naprej izpolnjuje merila za imenovanje, in bi morala po potrebi preklicati njegovo imenovanje. Države članice bi morale oceniti ali kvalificirani subjekt še naprej izpolnjuje merila za imenovanje vsaj vsakih pet let.
- (30) Če bi se pojavili pomisleki glede tega, ali kvalificirani subjekt izpolnjuje merila za imenovanje, bi morala država članica, ki je imenovala kvalificirani subjekt, pomisleke preučiti in po potrebi imenovanje tega kvalificiranega subjekta preklicati. Države članice bi morale za namene posredovanja in prejemanja zahtevkov za preiskave imenovati nacionalne kontaktne točke.
- (31) Države članice bi morale zagotoviti, da lahko čezmejne zastopniške tožbe pri njihovih sodiščih ali upravnih organih vlagajo tudi kvalificirani subjekt, imenovani za namene takih zastopniških tožb v drugi državi članici. Poleg tega bi morali imeti kvalificirani subjekt iz različnih držav članic možnost, da vložijo eno samo zastopniško tožbo pred eno samo instanco v skladu z ustreznimi pravili o pristojnosti. To ne bi smelo posegati v pravico sodišča ali upravnega organa, ki je začelo postopek, da preuči, ali je zastopniška tožba primerna za obravnavo kot ena sama zastopniška tožba.
- (32) Treba bi bilo zagotoviti vzajemno priznavanje pravne sposobnosti kvalificiranih subjektov, imenovanih za namene čezmejnih zastopniških tožb. Kdo so ti kvalificirani subjekt, bi bilo treba sporočiti Komisiji, ki bi morala sestaviti seznam teh kvalificiranih subjektov in ga objaviti. Prisotnost na seznamu bi morala služiti kot dokazilo o pravni sposobnosti kvalificiranega subjekta, ki je vložil zastopniško tožbo. To ne bi smelo posegati v pravico do preučitve sodišča ali upravnega organa, ali ustanovni namen kvalificiranega subjekta v zadevnem primeru upravičuje tožbo.
- (33) Opustitveni ukrepi so usmerjeni v varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, ne glede na to, ali so posamezni potrošniki utrpeli dejansko izgubo ali škodo. Z opustitvenimi ukrepi se lahko od trgovcev zahteva, da ukrepajo na določen način, na primer potrošnikom zagotovijo informacije, ki jih prej niso, s čimer so kršili pravne obveznosti. Odločba v zvezi z opustitvenimi ukrepi ne bi smela biti odvisna od tega, ali je bila sporna praksa namerna ali je šlo za malomarnost.
- (34) Ko kvalificirani subjekt vloži zastopniško tožbo, bi moral sodišču ali upravnemu organu zagotoviti zadostne informacije o potrošnikih, ki jih zadeva zastopniška tožba. Te informacije bi morale sodišču ali upravnemu organu zagotoviti podlago za potrditev pristojnosti in opredelitev prava, ki se uporablja. Če je zadeva povezana z deliktom, bi morala ta obveznost vključevati tudi obvestitev sodišča ali upravnega organa o kraju, kjer je ali lahko pride do oškodovanja potrošnikov. Zahteve glede podrobnosti potrebnih informacij so lahko različne, odvisno od ukrepa, ki ga zahteva kvalificirani subjekt, in od tega, ali se uporabi mehanizem privolitve (*opt-in*) ali odklonitve (*opt-out*). Poleg tega bi moral kvalificirani subjekt, ko vloži zastopniško tožbo za opustitvene ukrepe, za morebitno zadržanje ali pretrganje zastaralnih rokov, ki se uporabljajo za naknadne zahtevke za povrnitev škode, zagotoviti zadostne informacije o skupini potrošnikov, ki jih zadeva zastopniška tožba.

- (35) Države članice bi morale zagotoviti, da lahko kvalificirani subjekti zahtevajo opustitvene ukrepe in ukrepe za povrnitev škode. Za zagotovitev postopkovne učinkovitosti zastopniških tožb bi morale države članice imeti možnost, da odločijo, da lahko kvalificirani subjekti opustitvene ukrepe in ukrepe za povrnitev škode zahtevajo v okviru ene same zastopniške tožbe ali v okviru ločenih zastopniških tožb. V primeru odločitve za eno samo zastopniško tožbo, bi morali kvalificirani subjekti imeti možnost, da vse ustrezne ukrepe zahtevajo v času vložitve zastopniške tožbe ali da najprej zahtevajo ustrezne opustitvene ukrepe in šele nato, če je to primerno, tudi ukrepe za povrnitev škode.
- (36) Kvalificirani subjekt, ki vloži zastopniško tožbo na podlagi te direktive, bi moral ustrezne ukrepe, vključno z ukrepi za povrnitev škode, zahtevati v interesu in v imenu potrošnikov, prizadetih zaradi kršitve. Kvalificirani subjekt bi moral imeti procesne pravice in obveznosti tožnika v postopku. Države članice bi posameznim potrošnikom, ki jih zadeva zastopniška tožba, v okviru zastopniške tožbe lahko priznale določene pravice, vendar pa ti posamezni potrošniki v postopku ne bi smeli imeti vloge tožnika. Posamezni potrošniki v nobenem primeru ne bi smeli imeti možnosti, da posegajo v postopkovne odločitve, ki jih sprejmejo kvalificirani subjekti, posamično zahtevajo dokaze v postopku ali posamično izpodbijajo postopkovne odločitve sodišča ali upravnega organa, pred katerim je vložena zastopniška tožba. Prav tako posamezni potrošniki v okviru zastopniške tožbe ne bi smeli imeti postopkovnih obveznosti ali nositi stroškov postopka, razen v izjemnih okoliščinah.
- (37) Vendar bi morali biti potrošniki, ki jih zastopniška tožba zadeva, upravičeni do koristi iz te zastopniške tožbe. Pri zastopniških tožbah za ukrepe za povrnitev škode bi koristi imele obliko sredstev za povrnitev škode, kot so odškodnina, popravilo, zamenjava, znižanje kupnine, odpoved pogodbe ali vračilo plačane kupnine. Korist za zadevne potrošnike pri zastopniških tožbah za opustitvene ukrepe bi bilo prenehanje ali prepoved prakse, ki pomeni kršitev.
- (38) V zastopniških tožbah za ukrepe za povrnitev škode bi neuspešna stranka morala plačati stroške postopka, ki jih je imela uspešna stranka, v skladu s pogoji in izjemami, določenimi v nacionalnem pravu. Vendar pa sodišče ali upravni organ neuspešni stranki ne bi smel prisoditi plačila stroškov, kolikor so ti neupravičeni. Stroškov postopka ne bi smeli plačati posamezni potrošniki, ki jih zadeva zastopniška tožba. Vendar bi bilo v izjemnih okoliščinah posameznim potrošnikom, ki jih zadeva zastopniška tožba za ukrepe za povrnitev škode, lahko naloženo plačilo stroškov postopka, ki so nastali zaradi namernega ravnanja ali ravnanja iz malomarnosti potrošnika, na primer s podaljšanjem postopka zaradi nezakonitega ravnanja. Stroški postopka bi morali vključevati na primer vse stroške, ki nastanejo zaradi dejstva, da je katero od strank zastopal odvetnik ali kak drug pravni strokovnjak, ali vse stroške vročanja ali prevajanja dokumentov.
- (39) Da bi preprečili zlorabe pravnih postopkov, bi morale države članice določiti nova pravila ali ohraniti obstoječa pravila na podlagi nacionalnega prava, da bi sodišče ali upravni organ lahko odločil, da zavrne očitno neutemeljene zadeve, takoj ko prejme potrebne informacije za utemeljitev takšne odločitve. Države članice ne bi smele biti obvezane, da uvedejo posebna pravila, ki bi se uporabljala za zastopniške tožbe, in bi lahko uporabljale splošna postopkovna pravila, kadar so ta pravila namenjena preprečitvi zlorabe pravnih postopkov.
- (40) Opustitveni ukrepi bi morali vključevati dokončne inčasne ukrepe. Začasni ukrepi bi lahko zajemali vmesne ukrepe, previdnostne in preventivne ukrepe, usmerjene v ustavitev aktivne prakse ali prepoved prakse, v primeru, da se ta še ni izvajala, vendar obstaja tveganje, da bi potrošnikom povzročila resno ali nepopravljivo škodo. Opustitveni ukrepi bi lahko vključevali tudi ukrepe, s katerimi se ugotovi, da neka praksa pomeni kršitev, v primerih, v katerih je zadevna praksa prenehala pred vložitvijo zastopniške tožbe, vendar je še treba ugotoviti, ali zadevna praksa pomeni kršitev, s čimer se na primer olajša nadaljnje prizadevanje za ukrepe za povrnitev škode. Poleg tega bi lahko opustitveni ukrep trgovcu, ki je kršil pravila, naložil obveznost, da objavi odločbo o ukrepu sodišča ali upravnega organa v celoti ali delno v obliki, ki se šteje za primerno, ali objavi izjavo s popravkom.
- (41) Izhajajoč iz Direktive 2009/22/ES bi morale imeti države članice možnost, da od kvalificiranega subjekta, ki namerava vložiti zastopniško tožbo za opustitvene ukrepe, zahtevajo, naj opravi predhodno posvetovanje, da bi zadevni trgovec dobil priložnost, da preneha s kršitvami, ki bi lahko bile predmet zastopniške tožbe. Države članice bi morale imeti možnost zahtevati, naj se to predhodno posvetovanje opravi skupaj z neodvisnim javnim organom, ki ga imenujejo. Kadar države članice ugotovijo, da je treba opraviti predhodno posvetovanje, bi bilo treba določiti

rok dveh tednov po prejemu zahteve za posvetovanje; če po izteku tega roka prenehanje kršitev ne bi bilo doseženo, bi imel tožnik pravico, da nemudoma vloži zastopniško tožbo pred pristojnim sodiščem ali upravnim organom. Te zahteve bi se lahko v skladu z nacionalnim pravom uporabljale tudi za zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode.

- (42) Ta direktiva bi morala določiti postopkovni mehanizem, ki ne vpliva na pravila, ki uvajajo materialne pravice potrošnikov do pogodbenih in nepogodbenih sredstev za povrnitev škode v primerih, ko bi bili njihovi interesi oškodovani zaradi kršitve, kot so pravica do odškodnine, odpovedi pogodbe, vračila kupnine, zamenjave, popravila ali znižanja kupnine, če je to primerno in kot je predvideno v pravu Unije ali nacionalnem pravu. Zastopniško tožbo za ukrepe za povrnitev škode na podlagi te direktive bi bilo mogoče vložiti le, kadar takšne materialne pravice predvideva pravo Unije ali nacionalno pravo. Ta direktiva ne bi smela omogočati izrekanja kaznovalnih odškodnin trgovcu, ki je kršil pravila, v skladu z nacionalnim pravom.
- (43) Potrošniki, ki jih zadeva zastopniška tožba za ukrepe za povrnitev škode, bi morali imeti po vložitvi zastopniške tožbe ustrezne priložnosti, da izrazijo ali želijo, da jih v zadevni zastopniški tožbi zastopa ali ne zastopa kvalificirani subjekt, in ali želijo biti udeleženi pri koristih ustreznega izida te zastopniške tožbe. Da bi države članice kar najbolj upoštevale svoje pravne tradicije, bi morale zagotoviti mehanizem privolitve ali odklonitve ali kombinacijo obeh. Pri mehanizmu privolitve bi bilo treba od potrošnikov zahtevati, naj izrecno izrazijo voljo, da jih v okviru zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode zastopa kvalificirani subjekt. Pri mehanizmu odklonitve bi bilo treba od potrošnikov zahtevati, naj izrecno izrazijo voljo, da jih v okviru zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode ne zastopa kvalificirani subjekt. Države članice bi morale imeti možnost, da odločijo, v kateri fazi postopka lahko posamezni potrošniki uveljavljajo pravico do privolitve v zastopniško tožbo ali njene odklonitve.
- (44) Države članice, ki zagotovijo mehanizem privolitve, bi morale imeti možnost zahtevati, da nekateri potrošniki privolijo v sodelovanje pri zastopniški tožbi za ukrepe za povrnitev škode še pred vložitvijo zastopniške tožbe, če imajo drugi potrošniki priložnost za takšno privolitev tudi po vložitvi zastopniške tožbe.
- (45) Vendar bi moral biti zato, da bi bilo zagotovljeno učinkovito izvajanje sodne oblasti in da ne bi bile sprejete nezdržljive sodne odločbe, za zastopniške tožbe za povrnitev škode potreben mehanizem privolitve, če potrošniki, prizadeti zaradi kršitve, nimajo običajnega prebivališča v državi članici sodišča ali upravnega organa, pri katerem je vložena zadevna zastopniška tožba. V takih primerih bi morali potrošniki izrecno izraziti voljo, da so zastopani v zadevni zastopniški tožbi, da bi jih njen izid zavezoval.
- (46) Kadar potrošniki izrecno ali tiho izrazijo voljo, da jih v okviru zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode zastopa kvalificirani subjekt, ne glede na to, ali je ta zastopniška tožba vložena v okviru mehanizma privolitve ali mehanizma odklonitve, ne bi več smeli imeti možnosti, da bi bili zastopani v drugih zastopniških tožbah z istim tožbenim temeljem in proti istemu trgovcu ali da bi vložili individualne tožbe z istim tožbenim temeljem in proti istemu trgovcu. Vendar to ne bi smelo veljati, če se potrošnik, ki je že izrecno ali tiho izrazil voljo, da je zastopan v okviru zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode, v skladu z nacionalnim pravom kasneje odloči odkloniti sodelovanje pri zadevni zastopniški tožbi, tako da na primer zavrne, da bi ga poravnava zavezovala.
- (47) Države članice bi lahko zaradi ekspeditivnosti in učinkovitosti postopka v skladu z nacionalnim pravom potrošnikom zagotovile možnost, da so neposredno deležni koristi od ukrepa za povrnitev škode, potem ko je izdan, ne da bi zanje veljale zahteve v zvezi s predhodnim sodelovanjem pri zastopniški tožbi.
- (48) Države članice bi morale določiti pravila za usklajevanje zastopniških tožb, individualnih tožb, ki jih sprožijo potrošniki, in vseh drugih tožb za varstvo individualnih in kolektivnih interesov potrošnikov, kot je predvideno v pravu Unije in nacionalnem pravu. Oпустitveni ukrepi, izdani na podlagi te direktive, ne bi smeli posegati v individualne tožbe za ukrepe za povrnitev škode, ki jih vložijo potrošniki, oškodovani zaradi prakse, ki je predmet opustitvenih ukrepov.
- (49) Države članice bi morale od kvalificiranih subjektov zahtevati, da zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode podprejo z zadostnimi informacijami, vključno z opisom skupine potrošnikov, prizadetih zaradi kršitve, ter da se materialna in pravna vprašanja rešijo v okviru zastopniške tožbe. Od kvalificiranega subjekta se ne bi smelo zahtevati, da za sprožitev zastopniške tožbe poimensko navede vse potrošnike, ki jih zastopniška tožba zadeva. Pri zastopniških tožbah za ukrepe za povrnitev škode bi moralo sodišče ali upravni organ v najzgodnejši možni fazi postopka preveriti, ali je zadeva primerna za vložitev v obliki zastopniške tožbe, in sicer glede na naravo kršitve in značilnosti škode, ki so jo utrpeli prizadeti potrošniki.

- (50) V ukrepih za povrnitev škode bi morali biti navedeni posamezni potrošniki ali bi morala biti v njem opisana vsaj skupina potrošnikov, upravičenih do sredstev za povrnitev škode, ki jih zagotavljajo navedeni ukrepi za povrnitev škode; po potrebi bi bilo treba navesti tudi metodo količinske opredelitve obsega škode in kaj morajo narediti potrošniki in trgovci za uveljavitev sredstev za povrnitev škode. Potrošniki, ki so upravičeni do sredstev za povrnitev škode, bi morali imeti možnost, da ta sredstva uveljavljajo, ne da bi morali za to sprožiti ločene postopke. Na primer, če bi potrošnik moral v ločen postopek, bi to zanj pomenilo, da mora pri sodišču ali upravnem organu vložiti individualno tožbo za ugotovitev obsega škode. Nasprotno pa bi se lahko od potrošnikov na podlagi te direktive, z namenom da ti pridejo do sredstev za povrnitev škode, zahtevalo, da sprejmejo določene ukrepe, na primer da o svojem obstoju obvestijo subjekt, ki je odgovoren za izvrševanje ukrepa za povrnitev škode.
- (51) Države članice bi morale določiti ali ohraniti pravila o rokih, kot so zastaralni roki ali drugi roki, za uveljavljanje pravice posameznih potrošnikov do koristi iz ukrepov za povrnitev škode. Države članice bi morale imeti možnost določiti pravila o namenskosti morebitnih preostalih sredstev za povrnitev škode, ki niso bila izterjana v določenih rokih.
- (52) Kvalificirani subjekti bi morali sodišču ali upravnemu organu zagotoviti popolno preglednost glede virov financiranja njihovih dejavnosti na splošno in glede izvira sredstev, s katerimi se financira določena zastopniška tožba za ukrepe za povrnitev škode. To je potrebno, da se sodiščem ali upravnim organom omogoči, da lahko presodijo, ali je financiranje s strani tretje osebe, kolikor to dopušča nacionalno pravo, skladno s pogoji iz te direktive, ali bi med tretjo osebo, ki zagotavlja sredstva, in kvalificiranim subjektom lahko obstajalo nasprotje interesov, ki bi predstavljalo nevarnost zlorabe pravnih postopkov, ter ali financiranje s strani tretje osebe, ki ima ekonomski interes za vložitev zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode ali njen izid, ne bi preusmerilo pozornosti z varstva kolektivnih interesov potrošnikov. Informacije, ki jih kvalificirani subjekt predloži sodišču ali upravnemu organu, bi morale sodišču ali upravnemu organu omogočiti presojo, ali bi lahko tretja oseba neupravičeno vplivala na postopkovne odločitve kvalificiranega subjekta v okviru zastopniške tožbe, vključno z odločitvami o poravnavi, na način, ki bi škodoval kolektivnim interesom zadevnih potrošnikov, in presojo ali tretja oseba zagotavlja financiranje zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode proti toženi stranki, ki je njen konkurent, ali proti toženi stranki, od katere je tretja oseba odvisna. Neposredno financiranje določene zastopniške tožbe trgovca, ki posluje na istem trgu kot tožena stranka, bi bilo treba obravnavati, kot da pomeni nasprotje interesov, saj bi konkurent lahko imel ekonomski interes za izid zastopniške tožbe, ki ne bi bil isti kot interes potrošnikov.

Posredno financiranje zastopniške tožbe s strani organizacij, ki se financirajo z enakimi prispevki svojih članov ali z donacijami, med drugim z donacijami trgovcev v okviru pobud za družbeno odgovornost gospodarskih družb, ali z množičnim financiranjem, bi se moralo smatrati za sprejemljivo kot financiranje s strani tretjih oseb, če financiranje s strani tretjih oseb izpolnjuje zahteve glede preglednosti, neodvisnosti in odsotnosti nasprotja interesov. Sodišče ali upravni organ bi moral biti v primeru potrjenega nasprotja interesov pooblaščen, da sprejme ustrezne ukrepe, na primer da od kvalificiranega subjekta zahteva, da zavrne ali spremeni zadevno financiranje, in da po potrebi zavrne pravno sposobnost kvalificiranega subjekta ali da določeno zastopniško tožbo za ukrepe za povrnitev škode zavrže kot nedopustno. Taka zavrnitev ali zavržba ne bi smela vplivati na pravice potrošnikov, ki jih zastopniška tožba zadeva.

- (53) Treba bi bilo spodbujati kolektivne poravnave, katerih namen je zagotoviti povrnitev škode potrošnikom, ki so to škodo utrpeli, v okviru zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode.
- (54) Sodišče ali upravni organ bi moral imeti možnost, da trgovca in kvalificirani subjekt, ki je vložil zastopniško tožbo za ukrepe za povrnitev škode, pozove k pogajanjem, katerih namen je doseči poravnavo glede povračila škode, ki se ga da na voljo potrošnikom, ki jih zadeva zastopniška tožba.
- (55) Vsako poravnavo, doseženo v okviru zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode, bi morale potrditi ustrezno sodišče ali upravni organ, razen če pogojev poravnave ni mogoče izvršiti ali bi bila poravnava v nasprotju z obveznimi določbami nacionalnega prava, ki se uporablja za tožbeni temelj, od katerega ni mogoče pogodbeno odstopiti na škodo potrošnikov. Na primer, poravnava, s katero bi izrecno ostal nespremenjen pogodbeni pogoj, po katerem ima trgovec izključno pravico do razlage katerega koli drugega pogoja iz zadevne pogodbe, bi lahko bila v nasprotju z obveznimi določbami nacionalnega prava.
- (56) Države članice bi morale imeti možnost, da določijo pravila, ki bi sodišču ali upravnemu organu dovoljevala, da poravnave ne potrdi tudi tedaj, kadar sodišče ali upravni organ poravnavo oceni za nepošteno.

- (57) Potrjene poravnave bi morale biti zavezujoče za kvalificirani subjekt, trgovca in zadevne posamezne potrošnike. Vendar bi države članice morale imeti možnost določiti pravila na podlagi katerih bi zadevni posamezni potrošniki imeli možnost sprejeti poravnavo ali odkloniti, da so z njo zavezani.
- (58) Zagotavljanje obveščenosti potrošnikov o zastopniški tožbi je ključnega pomena za njen uspeh. Kvalificirani subjekti bi morali potrošnike na svojih spletnih mestih obveščati o zastopniških tožbah, ki so se jih odločili vložiti pred sodiščem ali upravnim organom, o stanju zastopniških tožb, ki so jih že vložili, in o izidih takih zastopniških tožb, da bi se bili potrošniki sposobni tehtno odločati o tem, ali želijo sodelovati pri zastopniških tožbah, in pravočasno sprejeti potrebne korake. Informacije, ki bi jih kvalificirani subjekti morali zagotavljati potrošnikom, bi morale, če je relevantno in ustrezno, vključevati zlasti razlago vsebine zastopniške tožbe ter njenih morebitnih ali dejanskih pravnih posledic v razumljivem jeziku, namero kvalificiranega subjekta, da vloži zastopniško tožbo, opis skupine potrošnikov, ki jih zastopniška tožba zadeva, in potrebne korake, ki jih morajo narediti zadevni potrošniki, vključno z varovanjem potrebnih dokazov, da bi potrošniki lahko imeli korist od opustitvenih ukrepov, ukrepov za povrnitev škode ali potrjenih poravnav, kot je določeno v tej direktivi. Te informacije bi morale biti ustrezne in sorazmerne glede na okoliščine primera.
- (59) Zadevni potrošniki bi morali biti brez poseganja v obveznost kvalificiranega subjekta, da zagotovi informacije, obveščeni o tekočih zastopniških tožbah za ukrepe za povrnitev škode, da bi lahko izrecno ali tiho izrazili voljo, da so zastopani v takšni zastopniški tožbi. Države članice bi morale to omogočiti z določitvijo ustreznih pravil o posredovanju informacij o zastopniških tožbah potrošnikom. O tem, kdo naj bo odgovoren za posredovanje teh informacij, bi morale odločati države članice.
- (60) Potrošniki bi morali biti tudi obveščeni o pravnomočnih odločbah o opustitvenih ukrepih, ukrepih za povrnitev škode ali potrjenih poravnava, o svojih pravicah po ugotovitvi kršitve in morebitnih nadaljnjih korakih, ki jih morajo sprejeti potrošniki, katere zadeva zastopniška tožba, zlasti glede povrnitve škode. Nevarnost izgube ugleda, povezana s posredovanjem informacij o kršitvi, je prav tako pomembna za odvrčanje trgovcev od kršenja pravic potrošnikov.
- (61) Da bi bile informacije glede tekočih zastopniških tožb in zaključenih zastopniških tožb učinkovite, bi morale biti ustrezne in sorazmerne glede na okoliščine primera. Take informacije bi se lahko zagotovile na primer na spletnem mestu kvalificiranega subjekta ali trgovca, v nacionalnih elektronskih zbirkah podatkov, družbenih medijih, na spletnih tržnicah ali v priljubljenih časopisih, vključno s časopisi, ki so objavljeni izključno prek elektronskih komunikacijskih sredstev. Kadar je mogoče in ustrezno, bi bilo treba potrošnike obveščati posamično z obvestilom, posredovanim elektronsko ali v papirni obliki. Te informacije bi bilo treba na zahtevo zagotoviti v oblikah, primernih za invalide.
- (62) Trgovec, ki je kršil pravila, bi moral na lastne stroške obvestiti vse zadevne potrošnike o pravnomočnih opustitvenih ukrepih in pravnomočnih ukrepih za povrnitev škode. Trgovec bi moral potrošnike obvestiti tudi o poravnavi, ki jo je potrdilo sodišče ali upravni organ. Države članice bi morale imeti možnost, da določijo pravila, na podlagi katerih bi bila ta obveznost odvisna od zahteve kvalificiranega subjekta. Če na podlagi nacionalnega prava, kvalificiran subjekt ali sodišče ali upravni organ zagotovi informacije o pravnomočnih odločbah in potrjenih poravnava potrošnikom, ki jih zastopniška tožba zadeva, se od trgovca ne bi smelo zahtevati, da te informacije zagotovi še enkrat. Zadevne potrošnike bi o pravnomočnih odločbah o zavržbi ali zavrnitvi zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode moral obvestiti kvalificirani subjekt.
- (63) Države članice bi morale imeti možnost, da vzpostavijo nacionalne elektronske zbirke podatkov, ki so javno dostopne preko spletnih mest, ki zagotavljajo informacije o kvalificiranih subjektih, vnaprej imenovanih za namene vlaganja notranjih zastopniških tožb in čezmejnih zastopniških tožb, ter splošne informacije o tekočih in končanih zastopniških tožbah.
- (64) Države članice bi morale zagotoviti, da lahko pravnomočno odločbo sodišča ali upravnega organa katere koli države članice, s katero je bila ugotovljena kršitev, ki škodi kolektivnim interesom potrošnikov, vse stranke uporabijo kot dokaz v kontekstu vseh drugih tožb pred svojimi sodišči ali upravnimi organi, ki zahtevajo ukrepe za povrnitev škode zoper istega trgovca in zaradi iste prakse. V skladu z neodvisnostjo sodstva in prosto presojo dokazov to ne bi smelo posegati v nacionalno pravo o presoji dokazov.

- (65) Zastaralni roki so ob vložitvi tožbe običajno zadržani. Vendar tožbe za opustitvene ukrepe nimajo nujno takega učinka v razmerju do naknadnih ukrepov za povrnitev škode, ki bi lahko izhajali iz iste kršitve. Države članice bi morale zato zagotoviti, da je učinek še nerešene zastopniške tožbe za opustitvene ukrepe zadržanje ali pretrganje zastaralnih rokov, ki veljajo za potrošnike, ki jih zastopniška tožba zadeva, tako da se tem potrošnikom, ne glede na to ali delujejo v svojem interesu ali jih zastopa kvalificirani subjekt, ne prepreči naknadna vložitev tožbe za ukrepe za povrnitev škode v zvezi z domnevno kršitvijo zaradi izteka zastaralnih rokov med to zastopniško tožbo. Kvalificirani subjekt bi moral ob vložitvi tožbe za opustitveni ukrep dovolj natančno opredeliti skupino potrošnikov, katerih interesi so prizadeti zaradi domnevne kršitve, ki bi lahko vložili zahtevek, ki izhaja iz zadevne kršitve, in ki bi lahko bili prizadeti zaradi izteka zastaralnih rokov med to zastopniško tožbo. V izogib vsem dvomom bi bilo treba navesti, da bi moral biti tudi učinek še nerešene zastopniške tožbe za ukrep za povrnitev škode zadržanje ali pretrganje zastaralnih rokov, ki veljajo za potrošnike, ki jih ta zastopniška tožba zadeva.
- (66) Za zagotovitev pravne varnosti bi moralo zadržanje ali pretrganje zastaralnih rokov, ki se zahteva v skladu s to direktivo, veljati le za zahtevke za povrnitev škode, ki temeljijo na kršitvah, storjenih 25. junija 2023 ali po tem datumu. To ne bi smelo preprečevati uporabe določb nacionalnega prava o zadržanju ali pretrganju zastaralnih rokov, ki so se uporabljale pred 25. junijem 2023 za zahtevke za povrnitev škode, ki temelji na kršitvah, storjenih pred tem datumom.
- (67) Zastopniške tožbe za opustitvene ukrepe bi bilo treba obravnavati z ustrezno postopkovno ekspeditivnostjo. Če je kršitev še v teku, bi to lahko bilo še bolj nujno. Zastopniške tožbe za opustitvene ukrepe z začasnim učinkom bi bilo treba po potrebi obravnavati po skrajšanem postopku, da se prepreči morebitna ali nadaljnja škoda zaradi kršitve.
- (68) Dokazi so ključni za ugotavljanje, ali je zastopniška tožba za opustitvene ukrepe oziroma zastopniška tožba za ukrepe za povrnitev škode utemeljena. Vendar je za odnose med podjetji in potrošniki pogosto značilna informacijska asimetrija, potrebne dokaze pa ima morda izključno trgovec in zato kvalificiranemu subjektu niso dostopni. Kvalificirani subjekt bi zato morali imeti pravico, da sodišče ali upravni organ zaprosijo, da trgovcu odredi razkritje dokazov, ki so pomembni za njihov zahtevek. Po drugi strani pa bi – ob upoštevanju načela enakosti orožij – podobno pravico moral imeti tudi trgovec, namreč da zahteva dokaze, s katerimi razpolaga kvalificirani subjekt. Sodišče ali upravni organ, pred katerim je vložena zastopniška tožba, bi moral v skladu z nacionalnim postopkovnim pravom skrbno presoditi nujnost, obseg in sorazmernost odredb o razkritju dokazov ob upoštevanju varstva pravnih interesov tretjih oseb ter veljavnih pravil Unije in nacionalnih pravil o zaupnosti.
- (69) Za zagotovitev učinkovitosti zastopniških tožb bi bilo treba trgovcem, ki kršijo pravila, naložiti učinkovite, odvračilne in sorazmerne kazni za neupoštevanje ali zavrnitev upoštevanja opustitvenega ukrepa. Države članice bi morale zagotoviti, da so te kazni lahko v obliki glob, na primer pogojnih glob, periodičnih denarnih kazni ali denarnih kazni. Obstajati bi morale tudi kazni za neupoštevanje ali zavrnitev izpolnitve odredbe, da se zadevnim potrošnikom zagotovijo informacije o pravnomočnih odločbah ali poravnava oziroma za neupoštevanje ali zavrnitev razkritja dokazov. Za zavrnitev izpolnitve odredbe o razkritju dokazov naj bi bilo mogoče uporabiti tudi druge vrste kazni, kot so postopkovni ukrepi.
- (70) Ob upoštevanju dejstva, da so zastopniške tožbe v javnem interesu, saj so namenjene varstvu kolektivnih interesov potrošnikov, bi morale države članice ohranjati ali sprejeti ukrepe, ki so namenjeni zagotovitvi, da zaradi stroškov, povezanih s postopkom, kvalificiranemu subjektu ne bi bilo onemogočeno vlaganje zastopniških tožb na podlagi te direktive. Takšni ukrepi bi lahko vključevali omejitev veljavnih sodnih ali upravnih taks, po potrebi zagotovitev dostopa kvalificiranim subjektom do pravne pomoči ali zagotovitev javnih sredstev kvalificiranemu subjektu za vlaganje zastopniških tožb, vključno s strukturno podporo ali drugimi načini podpore. Vendar se od držav članic ne bi smelo zahtevati, da financirajo zastopniške tožbe.
- (71) Sodelovanje in izmenjava informacij med kvalificiranimi subjekti iz različnih držav članic sta se izkazala za koristna zlasti pri obravnavanju čezmejnih kršitev. Ukrepe za krepitev zmogljivosti in ukrepe sodelovanja je treba nadaljevati in jih razširiti na večje število kvalificiranih subjektov po vsej Uniji, da bi se povečala uporaba zastopniških tožb s čezmejnimi posledicami.

- (72) Za namene ocenjevanja te direktive bi morale države članice Komisiji predložiti podatke o zastopniških tožbah, vloženih na podlagi te direktive. Države članice bi morale zagotoviti informacije o številu in vrsti zastopniških tožb, ki jih je zaključilo katero od njihovih sodišč ali upravnih organov. Zagotoviti bi bilo treba tudi informacije o izidih zastopniških tožb, na primer, ali so bile dopustne, ali so bile uspešne in ali so se končale s potrjeno poravnavo. Za manjše upravno breme držav članic pri izpolnjevanju teh obveznosti bi morale zadostovati, da Komisiji zagotovijo splošne informacije o vrsti kršitve in o strankah, zlasti v zvezi z opustitvenimi ukrepi. Kar zadeva stranke, bi morale biti na primer dovolj, da Komisijo obvestijo o tem, ali je kvalificirani subjekt potrošniška organizacija ali javni organ, ter o področju poslovanja trgovca (na primer področje finančnih storitev). Države članice pa bi lahko imele tudi možnost Komisiji predložiti kopije ustreznih odločb ali poravnjav. Informacije o posamični identiteti potrošnikov, ki jih zadevajo zastopniške tožbe, se ne bi smele posredovati.
- (73) Komisija bi morala pripraviti poročilo, v katerem bi ocenila, ali bi bilo čezmejne zastopniške tožbe najboljše obravnavati na ravni Unije z ustanovitvijo evropskega varuha za zastopniške tožbe za opustitvene ukrepe in zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode, in mu po potrebi priložiti zakonodajni predlog.
- (74) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana zlasti v Listini. Zato bi bilo treba to direktivo razlagati in uporabljati v skladu s temi pravicami in načeli, vključno s tistimi, povezanimi s pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča ter pravico do obrambe.
- (75) Kar zadeva okoljsko pravo, ta direktiva upošteva Konvencijo Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo z dne 25. junija 1998 o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah („Aarhuška konvencija“).
- (76) Ker ciljev te direktive, in sicer zagotovitve, da je v vseh državah članicah na voljo mehanizem zastopniških tožb za namene varstva kolektivnih interesov potrošnikov, s čimer bi zagotovili visoko raven varstva potrošnikov in prispevali k pravilnemu delovanju notranjega trga, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi čezmejnih posledic kršitev lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (77) V skladu s skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih ⁽⁹⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (78) Primerno je določiti pravila za časovno uporabo te direktive.
- (79) Direktivo 2009/22/ES bi bilo zato treba razveljaviti –

⁽⁹⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE 1

PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja in namen

1. Ta direktiva določa pravila, ki zagotavljajo, da je v vseh državah članicah na voljo mehanizem zastopniške tožbe za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, obenem pa zagotavljajo ustrezne zaščitne ukrepe za preprečevanje zlorab pravnih postopkov. Namen te direktive je, da se s približanjem nekaterih vidikov zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z zastopniškimi tožbami doseže visoka raven varstva potrošnikov in prispeva k pravilnemu delovanju notranjega trga. Cilj te direktive je zato tudi izboljšanje dostopa potrošnikov do pravnega varstva.
2. Ta direktiva državam članicam ne preprečuje, da sprejmejo ali ohranijo veljavna postopkovna sredstva za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov na nacionalni ravni. Vendar države članice zagotovijo, da je vsaj eden od postopkovnih mehanizmov, ki kvalificiranim subjektom omogočajo, da vložijo zastopniške tožbe za opustitvene ukrepe in za ukrepe za povrnitev škode, v skladu s to direktivo. Izvajanje te direktive ne sme biti razlog za zmanjšanje varstva potrošnikov na področjih, ki jih zajemajo pravni akti iz Priloge I.
3. Kvalificirani subjekti imajo pravico izbrati katera koli postopkovna sredstva, ki so jim na voljo na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za zastopniške tožbe, vložene proti trgovcem zaradi kršitev določb prava Unije iz Priloge I, vključno tistih določb, ki so prenesene v nacionalno pravo, ki škodijo ali bi lahko škodile kolektivnim interesom potrošnikov. Ta direktiva ne posega v določbe prava Unije iz Priloge I. Uporablja se za notranje in čezmejne kršitve, tudi kadar so navedene kršitve prenehale, preden se je postopek z zastopniško tožbo začel ali kadar so navedene kršitve prenehale preden se je zastopniška tožba končala.
2. Ta direktiva ne vpliva na pravila na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava o pogodbenih in nepogodbenih sredstvih za povrnitev škode, ki so potrošnikom na voljo za kršitve iz odstavka 1.
3. Ta direktiva ne posega v pravila Unije o mednarodnem zasebnem pravu, zlasti v pravila o pristojnosti sodišč, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ter pravila o pravu, ki se uporablja za pogodbene in nepogodbene obveznosti.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „potrošnik“ pomeni vsako fizično osebo, ki deluje za namene zunaj okvira svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
- (2) „trgovec“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ne glede na to, ali je v zasebni ali javni lasti, ki sama ali prek druge osebe, ki nastopa v njenem imenu ali za njen račun, deluje za namene v zvezi s svojo trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnostjo;
- (3) „kolektivni interesi potrošnikov“ pomeni splošni interes potrošnikov in – zlasti za namene ukrepov za povrnitev škode – interese skupine potrošnikov;

- (4) „kvalificirani subjekt“ pomeni vsako organizacijo ali javni organ, ki zastopa interese potrošnikov in ga je država članica imenovala za kvalificiranega za vlaganje zastopniških tožb v skladu s to direktivo;
- (5) „zastopniška tožba“ pomeni tožbo za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, ki jo kot tožnik v imenu potrošnikov vložijo kvalificirani subjekt in katere namen je opustitveni ukrep, ukrep za povrnitev škode ali oba ukrepa;
- (6) „notranja zastopniška tožba“ pomeni zastopniško tožbo, ki jo vložijo kvalificirani subjekt v državi članici, v kateri je imenovan;
- (7) „čezmejna zastopniška tožba“ pomeni zastopniško tožbo, ki jo vložijo kvalificirani subjekt v državi članici, ki ni država članica, v kateri je kvalificiran subjekt imenovan;
- (8) „praksa“ pomeni vsako ravnanje ali opustitev s strani trgovca;
- (9) „pravnomočna odločba“ pomeni odločbo sodišča ali upravnega organa države članice, zoper katero ni ali ni več mogoče vložiti rednih pritožbenih pravnih sredstev;
- (10) „ukrep za povrnitev škode“ pomeni ukrep, ki trgovca obvezuje, da zadevnim potrošnikom zagotovi sredstva za povrnitev škode, kot so odškodnina, popravilo, zamenjava, znižanje kupnine, odpoved pogodbe ali vračilo plačane kupnine, če je to primerno in kot je predvideno v pravu Unije ali nacionalnem pravu.

POGLAVJE 2

ZASTOPNIŠKE TOŽBE

Člen 4

Kvalificirani subjekti

1. Države članice zagotovijo, da lahko kvalificirani subjekti, ki jih imenujejo države članice v ta namen, vložijo zastopniške tožbe, kakor so določene v tej direktivi.
2. Države članice zagotovijo, da je mogoče subjekte, zlasti potrošniške organizacije, tudi tiste, ki zastopajo člane iz več kot ene države članice, imenovati kot kvalificirane subjekte za namene vlaganja notranjih zastopniških tožb, čezmejnih zastopniških tožb ali obojih.
3. Države članice imenujejo subjekt iz odstavka 2, ki je vložil zahtevo za imenovanje, kot kvalificirani subjekt za namene vlaganja čezmejnih zastopniških tožb, če ta subjekt izpolnjuje vsa naslednja merila:
 - (a) je pravna oseba, ki je ustanovljena v skladu z nacionalnim pravom države članice, ki subjekt imenuje, in lahko izkaže 12-mesečno dejansko javno dejavnost na področju varstva interesov potrošnikov pred vložitvijo zahteve za imenovanje;
 - (b) glede na svoj ustanovni namen lahko izkaže legitimen interes za varstvo interesov potrošnikov, kot je določeno v določbah prava Unije iz Priloge I;
 - (c) je neprofitnega značaja;
 - (d) ni v insolvenčnem postopku in ni razglašen za insolventnega;
 - (e) je neodvisen in ni pod vplivom oseb, ki niso potrošniki, zlasti ni pod vplivom trgovcev, in ki imajo ekonomski interes za vložitev morebitne zastopniške tožbe tudi v primeru financiranja s strani tretjih oseb, in ima v ta namen vzpostavljene postopke, ki preprečujejo tako vplivanje in nasprotje med lastnimi interesi, interesi njegovih ponudnikov financiranja ter interesi potrošnikov;
 - (f) prek vseh ustreznih sredstev v enostavnem in razumljivem jeziku, zlasti na svojem spletnem mestu, objavlja informacije, ki dokazujejo, da subjekt izpolnjuje merila iz točk (a) do (e), ter informacije o virih svojega financiranja na splošno, svoji organizacijski in upravni strukturi, strukturi članstva, ustanovnem namenu in dejavnostih.
4. Države članice zagotovijo, da so merila, ki jih uporabljajo pri imenovanju subjekta za kvalificiranega za namene vlaganja notranjih zastopniških tožb, skladna s cilji te direktive, da bi mehanizem takih zastopniških tožb deloval uspešno in učinkovito.
5. Države članice se lahko odločijo, da se merila iz odstavka 3 uporabljajo tudi za imenovanje kvalificiranih subjektov za namene vlaganja notranjih zastopniških tožb.

6. Države članice lahko na njegovo zahtevo imenujejo subjekt kot kvalificirani subjekt *ad hoc* za namene vložitve določene notranje zastopniške tožbe, če izpolnjuje merila za imenovanje za kvalificiran subjekt, določena v nacionalnem pravu.

7. Ne glede na odstavka 3 in 4 lahko države članice za kvalificirane subjekte za namene vlaganja zastopniških tožb imenujejo javne organe. Države članice lahko določijo, da javni organi, ki so že bili imenovani za kvalificirane subjekte v smislu člena 3 Direktive 2009/22/ES, ostanejo imenovani kot kvalificirani subjeki za namene te direktive.

Člen 5

Informacije o kvalificiranih subjektih in njihovo spremljanje

1. Vsaka država članica Komisiji pošlje seznam kvalificiranih subjektov, ki jih je imenovala vnaprej za namen vlaganja čezmejnih zastopniških tožb, vključno z njihovim imenom in ustanovnim namenom, do 26. decembra 2023. Vsaka država članica obvesti Komisijo ob vsaki spremembi tega seznama. Države članice te sezname objavijo.

Komisija sestavi zbirni seznam teh kvalificiranih subjektov in ga objavi. Komisija seznam kvalificiranih subjektov držav članic posodobi po vsaki spremembi tega seznama, ki se sporoči Komisiji.

2. Države članice zagotovijo, da so informacije o kvalificiranih subjektih, ki so bili vnaprej imenovani za namen vlaganja notranjih zastopniških tožb, na voljo javnosti.

3. Države članice najmanj vsakih pet let ocenijo, ali kvalificirani subjeki še vedno izpolnjujejo merila iz člena 4(3). Države članice zagotovijo, da kvalificirani subjekt izgubi svoj status, če ne izpolnjuje več katerega od teh meril.

4. Če država članica ali Komisija izrazi pomisleke glede tega, ali kvalificirani subjekt izpolnjuje merila iz člena 4(3), država članica, ki je ta kvalificirani subjekt imenovala, te pomisleke preuči. Država članica po potrebi prekliče imenovanje tega kvalificiranega subjekta, če katero od meril ni izpolnjeno. Toženi trgovec ima v zastopniški tožbi pravico, da v primeru upravičenega dvoma na sodišču ali pri upravnem organu izrazi pomisleke glede tega, ali kvalificirani subjekt izpolnjuje merila iz člena 4(3).

5. Države članice določijo nacionalne kontaktne točke za namene odstavka 4 ter Komisiji sporočijo ime in kontaktne podatke teh kontaktnih točk. Komisija sestavi seznam teh kontaktnih točk in ga da na voljo državam članicam.

Člen 6

Vlaganje čezmejnih zastopniških tožb

1. Države članice zagotovijo, da lahko čezmejne zastopniške tožbe pri njihovih sodiščih ali upravnih organih vlagajo tudi kvalificirani subjeki, ki so bili vnaprej imenovani v drugi državi članici za namen vlaganja takšnih čezmejnih zastopniških tožb.

2. Države članice zagotovijo, da lahko v primeru, ko domnevna kršitev prava Unije iz člena 2(1) prizadene ali bi lahko prizadela potrošnike v različnih državah članicah, zastopniško tožbo za namene varstva kolektivnih interesov potrošnikov v različnih državah članicah pri sodišču ali upravnem organu ene od držav članic vložijo več kvalificiranih subjektov iz različnih držav članic.

3. Sodišča in upravni organi priznavajo seznam iz člena 5(1) kot dokaz pravne sposobnosti kvalificiranega subjekta za vložitev čezmejne zastopniške tožbe, kar ne posega v pravico sodišč ali upravnih organov, ki so začela postopek, da preverijo, ali ustanovni namen kvalificiranega subjekta v posameznem primeru upravičuje vložitev tožbe.

Člen 7

Zastopniške tožbe

1. Države članice zagotovijo, da lahko kvalificirani subjekti, imenovani v skladu s členom 4, pri svojih sodiščih ali upravnih organih vlagajo zastopniške tožbe, ki jih določa ta direktiva.
2. Kvalificirani subjekt ob vložitvi zastopniške tožbe sodišču ali upravnemu organu predloži zadostne informacije o potrošnikih, ki jih zastopniška tožba zadeva.
3. Sodišča ali upravni organi preučijo dopustnost določene zastopniške tožbe v skladu s to direktivo in nacionalnim pravom.
4. Države članice zagotovijo, da imajo kvalificirani subjekti pravico, da zahtevajo najmanj naslednje ukrepe:
 - (a) opustitvene ukrepe;
 - (b) ukrepe za povrnitev škode.
5. Države članice lahko kvalificiranemu subjektu omogočijo, da po potrebi zahtevajo ukrepe iz odstavka 4 na podlagi ene same zastopniške tožbe. Države članice lahko določijo, da se ti ukrepi nahajajo v eni samo odločbi.
6. Države članice zagotovijo, da interese potrošnikov v zastopniških tožbah zastopajo kvalificirani subjekti ter da imajo ti kvalificirani subjekti pravice in obveznosti tožnika v postopku. Potrošniki, ki jih zastopniška tožba zadeva, so upravičeni, da koristijo ukrepe iz odstavka 4.
7. Države članice zagotovijo, da lahko sodišča ali upravni organi v čim zgodnejši fazi postopka v skladu z nacionalnim pravom zavrnejo očitno neutemeljene zadeve.

Člen 8

Opustitveni ukrepi

1. Države članice zagotovijo, da so opustitveni ukrepi iz točke (a) člena 7(4) na voljo kot:
 - (a) začasni ukrep za prenehanje s prakso, za katero se šteje, da pomeni kršitev, kot je določena v členu 2(1), ali po potrebi njeno prepoved,
 - (b) dokončni ukrep za prenehanje s prakso, za katero se šteje, da pomeni kršitev, kot je določena v členu 2(1), ali po potrebi njeno prepoved.
2. Ukrep iz točke (b) odstavka 1 lahko v skladu z nacionalnim pravom vključuje:
 - (a) ukrep za ugotovitev, da praksa pomeni kršitev, kot je določeno v členu 2(1); in
 - (b) obveznost, da se odločitev o ukrepu v celoti ali delno objavi v obliki, ki jo sodišče ali upravni organ šteje za primerno ali obveznost objave izjave s popravki.
3. Da kvalificiran subjekt zahteva opustitveni ukrep, posameznim potrošnikom ni treba izraziti volje, da jih ta kvalificirani subjekt zastopa. Kvalificiranemu subjektu ni treba dokazati:
 - (a) dejanske izgube ali škode, ki so jo utrpeli posamezni potrošniki, prizadeti zaradi kršitve, kot je določena v členu 2(1); ali
 - (b) namere ali malomarnosti trgovca.
4. Države članice lahko uvedejo določbe v svoje nacionalno pravo ali ohranijo določbe nacionalnega prava na podlagi katerih lahko kvalificirani subjekt zahteva opustitvene ukrepe iz točke (b) odstavka 1 šele potem, ko se je posvetoval z zadevnim trgovcem z namenom doseči, da trgovec preneha s kršitvijo, kot je določena v členu 2(1). Če trgovec v dveh tednih po prejemu zahteve za posvetovanje ne preneha s kršitvijo, lahko kvalificirani subjekt nemudoma vloži zastopniško tožbo za opustitveni ukrep.

Države članice obvestijo Komisijo o vseh takšnih določbah nacionalnega prava. Komisija zagotovi, da so te informacije javno dostopne.

Člen 9

Ukrepi za povrnitev škode

1. Ukrep za povrnitev škode trgovca obvezuje, da zadevnim potrošnikom zagotovi sredstva za povrnitev škode, kot so odškodnina, popravilo, zamenjava, znižanje kupnine, odpoved pogodbe ali vračilo plačane kupnine, če je to primerno in kot je predvideno v pravu Unije ali nacionalnem pravu.
2. Države članice določijo pravila o tem, kako in v kateri fazi zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode lahko posamezni potrošniki, ki jih zastopniška tožba zadeva, v ustreznem roku po vložitvi zadevne zastopniške tožbe izrecno ali tiho izrazijo voljo, da jih v tej zastopniški tožbi zastopa oziroma ne zastopa kvalificirani subjekt in da jih izid zastopniške tožbe zavezuje oziroma ne zavezuje.
3. Ne glede na odstavek 2 države članice zagotovijo, da posamezni potrošniki, ki nimajo običajnega prebivališča v državi članici sodišča ali upravnega organa, pri katerem je bila zastopniška tožba vložena, izrecno izrazijo voljo, da so zastopani v zadevni zastopniški tožbi, da bi te potrošnike izid te zastopniške tožbe zavezoval.
4. Države članice določijo pravila, s katerimi zagotovijo, da potrošniki, ki so izrecno ali tiho izrazili voljo, da so zastopani v okviru zastopniške tožbe, ne morejo biti zastopani v drugih zastopniških tožbah z istim tožbenim temeljem in proti istemu trgovcu ter ne morejo vložiti tožbe individualno z istim tožbenim temeljem in proti istemu trgovcu. Države članice določijo tudi pravila, s katerimi zagotovijo, da potrošniki v primeru istega tožbenega temelja proti istemu trgovcu ne prejmejo odškodnine več kot enkrat.
5. Kadar ukrep za povrnitev škode potrošnikov, upravičenih do sredstev za povrnitev škode, ki jih predvideva ukrep za povrnitev škode, ne navaja posamično, vsebuje vsaj opis skupine potrošnikov, ki je upravičena do sredstev za povrnitev škode.
6. Države članice zagotovijo, da so potrošniki na podlagi ukrepa za povrnitev škode upravičeni do sredstev za povrnitev škode, ki jih predvideva ukrep za povrnitev škode, ne da bi morali vložiti ločeno tožbo.
7. Države članice določijo ali ohranijo pravila o rokih, v katerih so posamezni potrošniki upravičeni do ukrepov za povrnitev škode. Države članice lahko določijo pravila o namenskosti morebitnih preostalih finančnih sredstev za povrnitev škode, ki niso bila izterjana v določenih rokih.
8. Države članice zagotovijo, da lahko kvalificirani subjekti vložijo zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode, ne da bi moralo sodišče ali upravni organ prej ugotoviti kršitev, kot je določeno v členu 2(1), v ločenem postopku.
9. Sredstva za povrnitev škode, ki jih predvidevajo ukrepi za povrnitev škode v okviru zastopniške tožbe, ne vplivajo na morebitna dodatna sredstva za povrnitev škode, ki so potrošnikom na voljo v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom in niso bila predmet zadevne zastopniške tožbe.

Člen 10

Financiranje zastopniških tožb za ukrepe za povrnitev škode

1. Države članice zagotovijo, da se v primerih, ko zastopniško tožbo za ukrepe za povrnitev škode financira tretja oseba, kolikor to dopušča nacionalno pravo, prepreči nasprotje interesov in da financiranje s strani tretjih oseb, ki imajo ekonomski interes za vložitev zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode ali njen izid, ne preusmeri pozornosti z varstva kolektivnih interesov potrošnikov.
2. Za namene odstavka 1, države članice zlasti zagotovijo, da:
 - (a) tretja oseba ne vpliva neupravičeno na odločitve kvalificiranih subjektov v okviru zastopniške tožbe, vključno z odločitvami o poravnavi, na način, ki bi škodoval kolektivnim interesom potrošnikov, ki jih zastopniška tožba zadeva;

(b) zastopniška tožba ni vložena zoper toženo stranko, ki je konkurent ponudnika financiranja, ali zoper toženo stranko, od katere je ponudnik financiranja odvisen.

3. Države članice zagotovijo, da so sodišča ali upravni organi v zastopniških tožbah za ukrepe za povrnitev škode pooblaščen za ocenjevanje skladnosti z odstavkoma 1 in 2, kadar se v zvezi s tako skladnostjo pojavijo utemeljeni dvomi. Kvalificirani subjekti v ta namen sodišču ali upravnemu organu razkrijejo finančni pregled, v katerem so navedeni viri sredstev, ki se uporabljajo za financiranje zastopniške tožbe.

4. Države članice zagotovijo, da so za namene odstavkov 1 in 2 sodišča ali upravni organi, pooblaščen, da sprejmejo ustrezne ukrepe, na primer od kvalificiranega subjekta zahtevajo, da zavrne ali spremeni zadevno financiranje, in da po potrebi zavrnejo pravno sposobnost kvalificiranega subjekta v okviru specifične zastopniške tožbe. Če je pravna sposobnost kvalificiranega subjekta v okviru specifične zastopniške tožbe zavrnjena, taka zavrnitev ne vpliva na pravice potrošnikov, ki jih navedena zastopniška tožba zadeva.

Člen 11

Poravnave glede povrnitve škode

1. Za namene potrditve poravnave države članice zagotovijo, da v okviru zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode velja naslednje:

(a) kvalificirani subjekt in trgovec lahko sodišču ali upravnemu organu skupaj predlagata poravnavo glede povrnitve škode zadevnim potrošnikom; ali

(b) sodišče ali upravni organ lahko po posvetovanju s kvalificiranim subjektom in trgovcem, kadar koli pozove kvalificiranega subjekta in trgovca, da v določenem razumnem roku dosežeta poravnavo glede povrnitve škode.

2. Poravnave iz odstavka 1 mora pregledati sodišče ali upravni organ. Sodišče ali upravni organ oceni, ali mora zavrniti poravnavo, ker je ta v nasprotju z obveznimi določbami nacionalnega prava ali ker vključuje pogoje, ki jih ni mogoče izvršiti, ob tem pa upošteva pravice in interese vseh strank, zlasti zadevnih potrošnikov. Države članice lahko določijo pravila, ki sodišču ali upravnemu organu dovoljujejo, da zavrne potrditev poravnave iz razloga nepravilnosti.

3. Če sodišče ali upravni organ poravnave ne potrdi, nadaljuje obravnavo zadevne zastopniške tožbe.

4. Potrjene poravnave so zavezujoče za kvalificirani subjekt, trgovca in zadevne posamezne potrošnike.

Države članice lahko določijo pravila, v skladu s katerimi imajo posamezni potrošniki, ki jih zastopniška tožba in posledična poravnava zadevata, možnost, da sprejmejo ali zavrnejo, da jih poravnava iz odstavka 1 zavezuje.

5. Povrnitev škode, pridobljena s potrjeno poravnavo v skladu z odstavkom 2, ne posega v morebitna dodatna sredstva za povrnitev škode, ki so potrošnikom na voljo na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava, ki niso bila predmet zadevne poravnave.

Člen 12

Razdelitev stroškov zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode

1. Države članice zagotovijo, da v zastopniški tožbi za ukrepe za povrnitev škode neuspešna stranka plača stroške postopka, ki jih je imela uspešna stranka, v skladu s pogoji in izjemami, določenimi v nacionalnem pravu, ki se uporablja za sodne postopke na splošno.

2. Posamezni potrošniki, ki jih zadeva zastopniška tožba za ukrepe za povrnitev škode, ne plačajo stroškov postopka.

3. Z odstopanjem od odstavka 2 je v izjemnih okoliščinah mogoče posameznemu potrošniku, ki ga zadeva zastopniška tožba za ukrepe za povrnitev škode, naložiti plačilo stroškov postopka, ki jih je povzročil namerno ali iz malomarnosti.

Člen 13

Informacije o zastopniških tožbah

1. Države članice določijo pravila, s katerimi zagotovijo, da kvalificirani subjekti predvsem na svojem spletnem mestu navedejo informacije o:

- (a) zastopniških tožbah, ki so jih sklenili vložiti pred sodiščem ali upravnim organom,
- (b) statusu že vloženih zastopniških tožb pred sodiščem ali upravnim organom in
- (c) izidu zastopniških tožb iz točk (a) in (b).

2. Države članice določijo pravila, s katerimi zagotovijo, da so potrošniki, ki jih tekoča zastopniška tožba za povrnitev škode zadeva, o njej obveščeni pravočasno in prek ustreznih sredstev, s čimer se tem potrošnikom omogoči, da izrecno ali tiho izrazijo voljo, da so v zastopniški tožbi zastopani na podlagi člena 9(2).

3. Brez poseganja v informacije iz odstavkov 1 in 2 tega člena sodišče ali upravni organ od trgovca zahteva, da potrošnike, ki jih zastopniška tožba zadeva, na svoje stroške obvesti o pravnomočnih odločbah o ukrepih iz člena 7 in potrjenih poravnava iz člena 11, na način, ki ustreza okoliščinam primera, in v določenih rokih, vključno z, če je to primerno, posamično obvestitvijo vseh zadevnih potrošnikov.. Ta obveznost ne velja, če so zadevni potrošniki o pravnomočnih odločbah ali potrjenih poravnava obveščeni na drugačen način.

Države članice lahko določijo pravila, na podlagi katerih bi moral trgovec potrošnikom te informacije zagotoviti le, če to zahteva kvalificirani subjekt.

4. Zahteve glede informacij iz odstavka 3 se smiselno uporabljajo za kvalificirane subjekte v zvezi s pravnomočnimi odločbami o zavržbi ali zavrnitvi zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode.

5. Države članice zagotovijo, da lahko dobi uspešna stranka povrnjene stroške, povezane z obveščanjem potrošnikov v okviru zastopniške tožbe, v skladu s členom 12(1).

Člen 14

Elektronske zbirke podatkov

1. Države članice lahko vzpostavijo nacionalne elektronske zbirke podatkov, ki so javno dostopne preko spletnega mesta, in ki zagotavljajo informacije o kvalificiranih subjektih, vnaprej imenovanih za namene vlaganja notranjih in čezmejnih zastopniških tožb, ter splošnimi informacijami o tekočih in končanih zastopniških tožbah.

2. Kadar je država članica vzpostavila elektronsko zbirko podatkov iz odstavka 1, Komisiji sporoči spletni naslov, na katerem je navedena elektronska zbirka podatkov dostopna.

3. Komisija vzpostavi in vzdržuje elektronsko zbirko podatkov za naslednja namena:

- (a) vseh komunikacij med državami članicami in Komisijo iz člena 5(1),(4) in(5) ter člena 23(2); in
- (b) sodelovanja med kvalificiranimi subjekti iz člena 20(4).

4. Do elektronske zbirke podatkov iz odstavka 3 tega člena imajo v ustreznem obsegu neposreden dostop:

- (a) nacionalne kontaktne točke iz člena 5(5),
- (b) sodišča in upravni organi, če je to potrebno na podlagi nacionalnega prava,
- (c) kvalificirani subjekti, ki so jih države članice imenovala za namene vložitve notranjih zastopniških tožb in čezmejnih zastopniških tožb, oziroma
- (d) Komisija.

Informacije o kvalificiranih subjektih, imenovanih za namene vložitve čezmejnih zastopniških tožb, iz člena 5(1), ki si jih države članice delijo v okviru zbirke podatkov iz odstavka 3 tega člena, so javno dostopne.

Člen 15

Učinki pravnomočnih odločb

Države članice zagotovijo, da lahko pravnomočno odločbo sodišča ali upravnega organa katere koli države članice, s katero je bila ugotovljena kršitev, ki škodi kolektivnim interesom potrošnikov, uporabijo vse stranke kot dokaz v kontekstu vseh drugih tožb pred svojimi nacionalnimi sodišči ali upravnimi organi, s katero se zahtevajo ukrepi za povrnitev škode zoper istega trgovca in zaradi iste prakse, v skladu z nacionalnim pravom o presoji dokazov.

Člen 16

Zastaralni roki

1. Države članice v skladu z nacionalnim pravom zagotovijo, da je učinek še nerešene zastopniške tožbe za opustitvene ukrepe iz člena 8 zadržanje ali pretrganje zastaralnih rokov, ki veljajo za potrošnike, ki jih ta zastopniška tožba zadeva, tako da se tem potrošnikom ne prepreči naknadna vložitev tožbe za ukrepe za povrnitev škode v zvezi z domnevno kršitvijo, kot je določena v členu 2(1) zaradi izteka zastaralnih rokov med zastopniško tožbo za zadevne opustitvene ukrepe.

2. Države članice zagotovijo tudi, da je učinek zastopniške tožbe, ki je v teku, za ukrepe za povrnitev škode iz člena 9(1) zadržanje ali pretrganje zastaralnih rokov za potrošnike, ki jih zadevna zastopniška tožba zadeva.

Člen 17

Ekspeditivnost postopka

1. Države članice zagotovijo, da se zastopniške tožbe za opustitvene ukrepe iz člena 8 obravnavajo z ustrezno ekspeditivnostjo.

2. Zastopniške tožbe za opustitvene ukrepe iz točke (a) člena 8(1) se obravnavajo po skrajšanem postopku, če je to ustrezno.

Člen 18

Razkritje dokazov

Države članice zagotovijo, da lahko sodišče ali upravni organ na zahtevo kvalificiranega subjekta, ki je predstavil zadostne dokaze v podporo zastopniški tožbi, ki so mu dostopni pod razumnimi pogoji, in ki je navedel, da tožena stranka ali tretja oseba razpolaga z dodatnimi dokazi, v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili odredi, da mora tožena stranka ali tretja oseba te dokaze predložiti v skladu z veljavnimi pravili Unije in nacionalnimi pravili o zaupnosti in sorazmernosti. Države članice zagotovijo, da lahko sodišče ali upravni organ v skladu z nacionalnim postopkovnim pravom na zahtevo tožene stranke prav tako odredi, da mora ustrezne dokaze razkriti kvalificirani subjekt ali tretja oseba.

Člen 19

Kazni

1. Države članice določijo pravila o kaznih za neupoštevanje ali zavrnitev upoštevanja:

- (a) opustitvenega ukrepa iz člena 8(1) ali točke (b) člena 8(2) ali
- (b) obveznosti iz člena 13(3) ali člena 18.

Države članice sprejmejo vse ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev, da se ta pravila izvajajo. Predvidene kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Države članice zagotovijo, da so kazni lahko med drugim v obliki glob.

Člen 20

Pomoč kvalificiranim subjektom

1. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da stroški postopka, povezani z zastopniškimi tožbami, kvalificiranim subjektom ne preprečujejo učinkovitega uveljavljanja njihove pravice, da zahtevajo ukrepe iz člena 7.
2. Ukrepi iz odstavka 1 so lahko na primer v obliki javnega financiranja, vključno s strukturno podporo za kvalificirane subjekte, omejitve veljavnih sodnih ali upravnih taks ali zagotovitve dostopa do pravne pomoči.
3. Države članice lahko določijo pravila, v skladu s katerimi je kvalificiranim subjektom dovoljeno, da od potrošnikov, ki so izrazili voljo, da jih v okviru posamezne zastopniške tožbe za ukrepe za povrnitev škode zastopa kvalificirani subjekt, zahtevajo skromno pristopnino ali podobno takso za sodelovanje v zastopniški tožbi.
4. Države članice in Komisija podpirajo in omogočajo sodelovanje med kvalificiranimi subjekti ter izmenjavo in razširjanje njihovih najboljših praks in izkušenj pri obravnavi notranjih kršitev in čezmejnih kršitev, kakor so določene v členu 2(1).

POGLAVJE 3

KONČNE DOLOČBE

Člen 21

Razveljavitev

Direktiva 2009/22/ES se razveljavi z učinkom od 25. junija 2023 brez poseganja v člen 22(2) te direktive.

Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se šteje kot sklicevanje na to direktivo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

Člen 22

Prehodne določbe

1. Države članice uporabljajo zakone in druge predpise, s katerimi se prenaša ta direktiva, za zastopniške tožbe, vložene 25. junija 2023 ali po tem datumu.
2. Države članice uporabljajo zakone in druge predpise, s katerimi se prenaša Direktiva 2009/22/ES, za zastopniške tožbe, vložene pred 25. junijem 2023.
3. Države članice zagotovijo, da se zakoni in drugi predpisi o zadržanju ali pretrganju zastaralnih rokov, ki veljajo za prenos člena 16, uporabljajo samo za zahtevke za povrnitev škode, ki temeljijo na kršitvah, kakor so določene v členu 2(1), storjenimi 25. junija 2023 ali po tem datumu. To ne preprečuje uporabe nacionalnih določb o zadržanju ali pretrganju zastaralnih rokov, ki so se uporabljale pred 25. junijem 2023 za zahtevke za povrnitev škode, ki temeljijo na kršitvah, kakor so določene v členu 2(1), storjenih pred tem datumom.

Člen 23

Spremljanje in ocenjevanje

1. Komisija ne prej kot 26. junija 2028 opravi oceno te direktive ter Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o glavnih ugotovitvah. Ocena se opravi v skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje. Komisija v poročilu zlasti oceni področje uporabe te direktive iz člena 2 in Priloge I, ter delovanje in učinkovanje te direktive v čezmejnih primerih, tudi kar zadeva pravno varnost.

2. Države članice prvič do 26. junija 2027 nato pa vsako leto Komisiji zagotovijo naslednje informacije, ki so potrebne za pripravo poročila iz odstavka 1:

- (a) število in vrsto zastopniških tožb, ki jih je zaključilo katero od njihovih sodišč ali upravnih organov;
- (b) vrsto kršitev, kakor so določene v členu 2(1) in stranke v zastopniških tožbah;
- (c) izide teh zastopniških tožb.

3. Komisija do 26. junija 2028 oceni, ali bi bilo treba čezmejne zastopniške tožbe obravnavati na ravni Unije z ustanovitvijo evropskega varuha za zastopniške tožbe za opustitvene ukrepe in za ukrepe za povračilo škode, ter Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o glavnih ugotovitvah, po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom.

Člen 24

Prenos

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 25. decembra 2022. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Te predpise uporabljajo od 25. junija 2023.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo določb predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 25

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 26

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 25. novembra 2020

Za Evropski parlament
Predsednik
D. M. SASSOLI

Za Svet
Predsednik
M. ROTH

PRILOGA I

SEZNAM DOLOČB PRAVA UNIJE IZ ČLENA 2(1)

- (1) Direktiva Sveta 85/374/EGS z dne 25. julija 1985 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z odgovornostjo za proizvode z napako (UL L 210, 7.8.1985, str. 29).
- (2) Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL L 95, 21.4.1993, str. 29).
- (3) Uredba Sveta (ES) št. 2027/97 Sveta z dne 9. oktobra 1997 o odgovornosti letalskih prevoznikov v zvezi z letalskim prevozom potnikov in njihove prtljage (UL L 285, 17.10.1997, str. 1).
- (4) Direktiva 98/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 1998 o varstvu potrošnikov pri označevanju cen potrošnikom ponujenih proizvodov (UL L 80, 18.3.1998, str. 27).
- (5) Direktiva 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o nekaterih vidikih prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij (UL L 171, 7.7.1999, str. 12).
- (6) Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL L 178, 17.7.2000, str. 1): členi 5–7, 10 in 11.
- (7) Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini (UL L 311, 28.11.2001, str. 67): členi 86–90, 98 in 100.
- (8) Direktiva 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov (UL L 11, 15.1.2002, str. 4): člena 3 in 5.
- (9) Direktiva 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (Direktiva o univerzalnih storitvah) (UL L 108, 24.4.2002, str. 51): člen 10 in poglavje IV.
- (10) Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L 201, 31.7.2002, str. 37): členi 4–8 in 13.
- (11) Direktiva 2002/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo in o spremembi Direktive Sveta 90/619/EGS ter direktiv 97/7/ES in 98/27/ES (UL L 271, 9.10.2002, str. 16).
- (12) Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).
- (13) Uredba (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 (UL L 46, 17.2.2004, str. 1).
- (14) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, 11.6.2005, str. 22).
- (15) Direktiva 2006/114/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o zavajajočem in primerjalnem oglaševanju (UL L 376, 27.12.2006, str. 21).
- (16) Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36): člena 20 in 22.
- (17) Uredba (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu (UL L 204, 26.7.2006, str. 1).
- (18) Uredba (ES) št. 1371/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (UL L 315, 3.12.2007, str. 14).
- (19) Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL L 133, 22.5.2008, str. 66).

- (20) Direktiva 2008/122/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. januarja 2009 o varstvu potrošnikov v zvezi z nekaterimi vidiki pogodb časovnega zakupa, dolgoročnih počitniških proizvodov, nadaljnje prodaje in zamenjave (UL L 33, 3.2.2009, str. 10).
- (21) Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3): člen 23.
- (22) Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1): členi 1–35.
- (23) Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L 302, 17.11.2009, str. 32).
- (24) Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55): člen 3 in Priloga I.
- (25) Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 94): člen 3 in Priloga I.
- (26) Direktiva 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL L 267, 10.10.2009, str. 7).
- (27) Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10): člen 14 in Priloga I.
- (28) Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L 335, 17.12.2009, str. 1): členi 183–186.
- (29) Uredba (ES) št. 392/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o odgovornosti prevoznikov potnikov po morju v primeru nesreč (UL L 131, 28.5.2009, str. 24).
- (30) Uredba (ES) št. 924/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o čezmejnih plačilih v Skupnosti in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2560/2001 (UL L 266, 9.10.2009, str. 11).
- (31) Uredba (ES) št. 1222/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o označevanju pnevmatik glede na izkoristek goriva in druge bistvene parametre (UL L 342, 22.12.2009, str. 46): členi 4–6.
- (32) Uredba (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih (UL L 342, 22.12.2009, str. 59): členi 3–8 in 19–21.
- (33) Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL L 95, 15.4.2010, str. 1): členi 9–11, 19–26 in 28b.
- (34) Uredba (ES) št. 66/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o znaku EU za okolje (UL L 27, 30.1.2010, str. 1): člena 9 in 10.
- (35) Uredba (EU) št. 1177/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o pravicah potnikov med potovanjem po morju in celinskih plovnih poteh ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 334, 17.12.2010, str. 1).
- (36) Direktiva 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010 (UL L 174, 1.7.2011, str. 1).
- (37) Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 304, 22.11.2011, str. 64).

- (38) Uredba (EU) št. 181/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o pravicah potnikov v avtobusnem prevozu in spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 55, 28.2.2011, str. 1).
- (39) Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).
- (40) Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1): členi 9–11a.
- (41) Uredba (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o uvajanju tehničnih in poslovnih zahtev za kreditne prenose in direktne bremenitve v eurih in o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 (UL L 94, 30.3.2012, str. 22).
- (42) Uredba (EU) št. 531/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2012 o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji (UL L 172, 30.6.2012, str. 10).
- (43) Direktiva 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o alternativnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (Direktiva o alternativnem reševanju potrošniških sporov) (UL L 165, 18.6.2013, str. 63): člen 13.
- (44) Uredba (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o spletnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (Uredba o spletnem reševanju potrošniških sporov) (UL L 165, 18.6.2013, str. 1): člen 14.
- (45) Direktiva 2014/17/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014 o potrošniških kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine in spremembi direktiv 2008/48/ES in 2013/36/EU ter Uredbe (EU) št. 1093/2010 (UL L 60, 28.2.2014, str. 34).
- (46) Direktiva 2014/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z omogočanjem dostopnosti neavtomatskih tehtnic na trgu (UL L 96, 29.3.2014, str. 107).
- (47) Direktiva 2014/35/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z omogočanjem dostopnosti na trgu električne opreme, ki je načrtovana za uporabo znotraj določenih napetostnih mej (UL L 96, 29.3.2014, str. 357).
- (48) Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349): členi 23–29.
- (49) Direktiva 2014/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o primerljivosti nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov (UL L 257, 28.8.2014, str. 214).
- (50) Uredba (EU) št. 1286/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2014 o dokumentih s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (PRIIP) (UL L 352, 9.12.2014, str. 1).
- (51) Uredba (EU) 2015/760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o evropskih dolgoročnih investicijskih skladih (UL L 123, 19.5.2015, str. 98).
- (52) Uredba (EU) 2015/2120 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o določitvi ukrepov v zvezi z dostopom do odprtega interneta in v zvezi z maloprodajnimi cenami za regulirane komunikacije znotraj EU ter spremembi Direktive 2002/22/ES ter Uredbe (EU) št. 531/2012 (UL L 310, 26.11.2015, str. 1).
- (53) Direktiva (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS (UL L 326, 11.12.2015, str. 1).

- (54) Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).
- (55) Direktiva (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. januarja 2016 o distribuciji zavarovalnih produktov (UL L 26, 2.2.2016, str. 19): členi 17–24 in 28–30.
- (56) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).
- (57) Uredba (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o medicinskih pripomočkih, spremembi Direktive 2001/83/ES, Uredbe (ES) št. 178/2002 in Uredbe (ES) št. 1223/2009 ter razveljavitvi direktiv Sveta 90/385/EGS in 93/42/EGS (UL L 117, 5.5.2017, str. 1): poglavje II.
- (58) Uredba (EU) 2017/746 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o in vitro diagnostičnih medicinskih pripomočkih ter razveljavitvi Direktive 98/79/ES in Sklepa Komisije 2010/227/EU (UL L 117, 5.5.2017, str. 176): poglavje II.
- (59) Uredba (EU) 2017/1128 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o čezmejni prenosljivosti storitev spletnih vsebin na notranjem trgu (UL L 168, 30.6.2017, str. 1).
- (60) Uredba (EU) 2017/1129 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o prospektu, ki se objavi ob ponudbi vrednostnih papirjev javnosti ali njihovi uvrstitvi v trgovanje na reguliranem trgu, in razveljavitvi Direktive 2003/71/ES (UL L 168, 30.6.2017, str. 12).
- (61) Uredba (EU) 2017/1131 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o skladih denarnega trga (UL L 169, 30.6.2017, str. 8).
- (62) Uredba (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L 198, 28.7.2017, str. 1): členi 3–6.
- (63) Uredba (EU) 2018/302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. februarja 2018 o naslojiti neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank na notranjem trgu ter o spremembi uredb (ES) št. 2006/2004 in (EU) 2017/2394 ter Direktive 2009/22/ES (UL L 60I, 2.3.2018, str. 1): členi 3–5.
- (64) Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (UL L 321, 17.12.2018, str. 36): členi 88 in 98–116 ter priloge VI in VIII.
- (65) Direktiva (EU) 2019/770 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o nekaterih vidikih pogodb o dobavi digitalne vsebine in digitalnih storitev (UL L 136, 22.5.2019, str. 1).
- (66) Direktiva (EU) 2019/771 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o nekaterih vidikih pogodb za prodajo blaga, spremembi Uredbe (EU) 2017/2394 in Direktive 2009/22/ES ter razveljavitvi Direktive 1999/44/ES (UL L 136, 22.5.2019, str. 28).
-

PRILOGA II

KORELACIJSKA TABELA

Direktiva 2009/22/ES	Ta direktiva
člen 1(1)	člen 1(1)
člen 1(2)	člen 2(1)
—	člen 2(2)
—	Člen 3
člen 2(1)	člen 7(1) člen 7(4), točka (a)
—	člen 7(2) in (3) člen 7(4), točka (b) člen 7(5), (6) in (7)
člen 2(1), točka (a)	člen 7(4), točka (a) člen 8(1) Člen 17
člen 2(1), točka (b)	člen 7(4), točka (a) člen 8(2), točka (b) člen 13(1), točka (c) člen 13(3)
—	člen 8(2), točka (a)
—	člen 8(3)
člen 2(1), točka (c)	Člen 19
člen 2(2)	člen 2(3)
Člen 3	člen 3(4) člen 4(1) in (2) člen 4(3), točki (a) in (b) člen 4(6) in (7)
—	člen 4(3), točke (c), (d), (e) in (f) člen 4(4) in (5)
—	člen 5(2), (3), (4) in (5)
člen 4(1)	Člen 6
člena 4(2) in 4(3)	člen 5(1)
Člen 5	člen 8(4)
—	Člen 9
—	Člen 10
—	Člen 11
—	Člen 12
—	člen 13(1), točki (a) in (b) člen 13(2), (4) in (5)
—	Člen 14
—	Člen 15
—	Člen 16
—	Člen 18

Direktiva 2009/22/ES	Ta direktiva
Člen 6	Člen 23
Člen 7	člen 1(2) in (3)
Člen 8	Člen 24
—	Člen 20
Člen 9	Člen 21
—	Člen 22
Člen 10	Člen 25
Člen 11	Člen 26